

NOTAT

Vand og Natur

Helle Utoft Rasmussen

Telefon

HEUR@fredensborg.dk

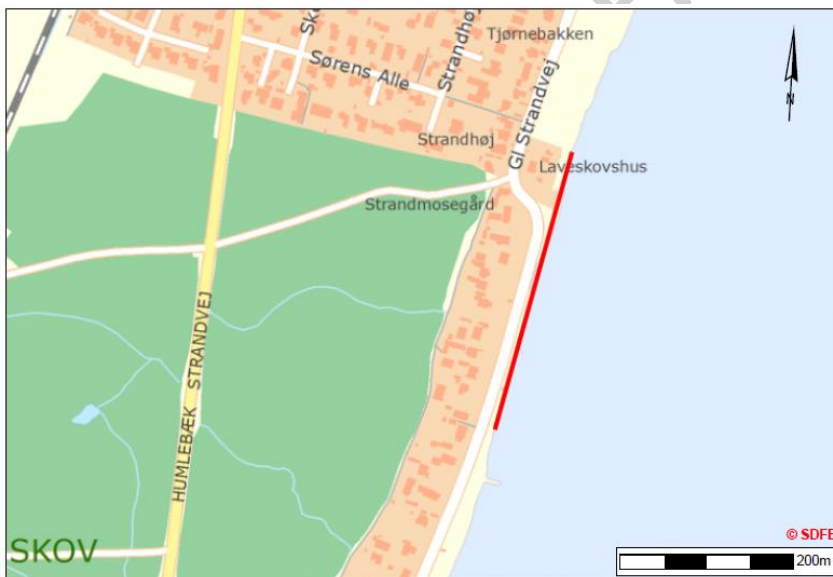
Sagsnr. 19/236

15. juli 2020

Screening af kystbeskyttelsesprojekt på 340 m strækning af GI Strandvej til vurdering af om projektet kan påvirke et internationalt naturbeskyttelsesområde eller visse arter væsentligt og om projektet derfor udløser en konsekvensvurdering

Kystbeskyttelsesprojekt

Fredensborg Kommune ansøger om tilladelse til at udføre kystbeskyttelse i form af hård erosionssikring af matr.nr. 13I Sletten, Humlebæk og matr.nr. 6i, 6t, 6ah, 6ag, 6ae Dageløkke By, Humlebæk, (hård sikring foretages på 100 m af strækningen), samt kompenserende og klimasikrende sandfodring af en 340 m strækning ud for matr.nr. 13I Sletten, Humlebæk og matr.nr. 7000ac, 7000al, 7000h, 6i, 6t, 6ah, 6ag, 6ae, 6af, 11ah, 11ai, 11ak, 11al, 11x, 11ae, 11af, 53a, 53b og 54b Dageløkke By, Humlebæk i Fredensborg Kommune, Bilag 1-2.

Figur 1: Oversigtskort med indtegning af projektområdet

Natura 2000 område og habitarter

Nærmeste Natura2000 område er område nr. 195 Gilleleje Flak og Tragten ud for Sjællands Nordkyst, hvor bilag IV arten marsvin (1351) er del af udpegningsgrundlaget, som også omfatter naturtyperne lavvandet sandbanke (1110) og rev (1170). Projektet må ikke kunne hindre, at bevaringsmålsætningen for området nås. Det skal dermed vurderes, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke Natura2000-området væsentligt. Det gælder såvel anlægs- som driftsfasen.

Det skal ved gennemførelse af projektet sikres, at yngle- og eller rasteområder for udpegningsgrundlaget marsvin ikke beskadiges eller ødelægges. Ligeledes må der ikke ske forsætlige forstyrrelser, der har betydning for bestanden af marsvin.

Alle planer og projekter, der ikke er direkte forbundet med eller nødvendige for et internationalt naturbeskyttelsesområdes forvaltning, skal vurderes med hensyn til deres virkning på områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare. Alle planer og projekter skal samtidig vurderes med hensyn til deres virkning på arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV.

Hvis kommunen vurderer, at projektet kan påvirke et internationalt naturbeskyttelsesområde eller en beskyttet art væsentligt, skal der foretages en konsekvensvurdering af projektets virkning.

Vurdering af om projekt kræver en konsekvensvurdering

Fredensborg Kommune har i denne sag vurderet, at kystbeskyttelsesprojektet ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af Natura2000-områder eller bilag IV arten marsvin.

Kommunen har vurderet, at der ikke skal udarbejdes en konsekvensvurdering for projektet, jf. Kysthabitatbekendtgørelsen ([BEK nr 654 af 19/05/2020](#)) § 3.

Begrundelse for, at projektet ikke kræver en konsekvensvurdering

Det ansøgte projekt etableres ikke i nærheden af et habitatområde. Nærmeste Natura2000 område nr. 195 Gilleleje Flak og Tragten ud for Sjællands nordkyst ligger mere ca. 30 km nordvest for projektområdet.

Kommunen vurderer, at anlæg og drift af kystbeskyttelsesprojektet ikke vil medføre forstyrrelser, der har konsekvenser for naturtyperne i Natura 2000-området samt de arter, området er udpeget for ej heller for bilag IV arten marsvin, der indgår i udpegningsgrundlaget for habitatområdet og i øvrigt findes i den nordlige del af Øresund.

Kommunens vurdering skyldes bl.a., at der er tale om etablering af hård kystsikring lokalt langs en 100 m strækning af en offentlig vej. Den hårde sikring berører et meget begrænset område på søterritoriet, hvor det ikke vil virke forstyrrende på arten marsvin.

Der udføres desuden en kompenserende sandfodring over en strækning på 340 m med en forholdsvis ringe mængde groft sand, (2.300 m³, som førstegangsfodring). Sandfodringen skal dels kompensere for den sedimenttransport, der hindres af den hårde kystsikring, dels beskytte kysten ved klimabetinget havvandsstigning. Der anvendes groft sand for at mindske sedimenttransporten ud af området. Det vurde-

res, at sedimenttransporten ikke vil ændres væsentligt set i forhold til de eksisterende forhold og dermed heller ikke har betydning for bestanden af marsvin. Fredensborg Kommune stiller i tilladelse til kystsikring herunder sandfodring vilkår om, at sandfodringen tilpasses, således der højst skal ske supplerende sandfodring med 5-10 års mellemrum, og at der sandfodres i perioden november-marts.

Eksisterende kystbeskyttelse og kumulative effekter

Kystdirektoratet har den 19-4-2006 givet tilladelse til bibeholdelse af badebro ud for matr.nr. 6af Dageløkke by, Gl. Strandvej 256A, ejer har i den forbindelse vedligeholdt eksisterende kystsikring med store sten. Der er flere andre, men ældre, private kystsikringsprojekter langs Gl Strandvej syd for matr.nr. 13l Sletten Humlebæk. Disse anlæg fremgår ikke af de oplysninger, som kommunen fik overleveret fra Kystdirektoratet i forbindelse med myndighedsoverdragelse den 1-9-2018. Anlæggene, der, på nær Gl Strandvej 167, ikke hindrer offentlighedens adgang, er ikke vedligeholdt og vurderes at være af ældre dato muligvis fra før 1969.

Figur 2: Areal til bypass af oprenset sand fra indsejling til Nivå Havn

Nivå Havn oprenser årligt op til 3.000 m³ sand fra indsejlingen til havnen. Det oprensede sand anvendes som bypass ud for GI Strandvej, figur 2. Bypass sker på dybder større end 2 meter og i en afstand fra kysten på 200 meter. Kystdirektoratet har i denne sag vurderet, at projektet ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af Natura 2000-områderne eller bilag IV arter, /1/. Bypass området fremgår af [Kystdirektoratets Kystatlas](#). Kommunen vurderer på den baggrund, at kumulative effekter ikke er relevante for vurderingen af projektets konsekvenser for internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Beskrivelse af kystbeskyttelsesprojektet

Fredensborg Kommune (Team Trafik) har søgt om tilladelse til erosionssikring af en 340 m strækning langs GI Strandvej syd for Sletten Havn, Bilag 1-2.

Den ansøgte løsning består af følgende elementer:

- 5 m brede strandhaver langs de 4 ejendomme GI Strandvej 254-256 og GI Strandvej 169
- Ca. 100 m lang stensætning langs vejen ud for GI Strandvej 250-256
- Ekstra sten langs muren ud for GI Strandvej 167
- 2 høfder, en placeret mellem GI Strandvej 256 og 256A og en placeret ud for GI Strandvej 165A-B
- Stensætning foran GI Strandvej 165A-B
- Sandfodring med ca. 2.300 m³ groft sand på strækningen mellem GI Strandvej 268B og GI Strandvej 165A-B

Projektområdet er ca. 340 meter langt. Der udføres hård sikring af 6 matrikler svarende til en strækning på ca. 100 meter. Kystsikringen suppleres med sandfodring, bl.a. fordi strækningen med hård kystsikring reducerer den naturlige sandtransport langs kysten, som går fortrinsvis fra syd mod nord i området.

Der planlægges med en initial sandfodring på i alt 2.300 m³ på en 340 meter strækning mod syd begyndende ud for GI Strandvej 165A-B. Der fodres ud til maksimalt 1-1,5 meters dybde med en hældning på anlægget på 1:5.

Strandhaverne beskytter sammen med stensætningen den offentlige adgangsvej, GI Strandvej, mod underminering. Sandfodringen skal dels beskytte kysten ved klimabetinget havvandsstigning, dels modvirke fremtidig underskæring af stranden. Desuden skal den opfylde Kystdirektoratets vejledende krav om kompenserende fodring for stensætningens blokerende virkning på tilførsel af sand til stranden. Høfderne etableres for at holde på sandet og give mulighed for passage langs stranden.

Dimensioneringskriterier

Det er valgt at dimensionere beskyttelsen for en vandstand på +1,6m DVR90, svarende til en 50 års højvandsstand. Dette højvande vurderes at indtræffe samtidigt med 1 m høje signifikante bølger (Hs).

Hvis der ikke beskyttes, viser beregninger, at kysten vil rykke tilbage med 0,1 m/år /10/. Med en højde på konstruktionen på 2,5 m og en længde på 340 m giver dette en årlig kompensationsmængde på ca. 90 m³. Den foreslåede sandfodringsmængde på 2.300 m³ svarer således til mere end 20 års erosion langs området. Nødvendigheden af vedligeholdelsesfodring vil blive overvåget.

Konsekvensvurdering jf. Kysthabitatbekendtgørelsen

Vurderingen er foretaget på baggrund af eksisterende forhold og ud fra kriterierne i Kysthabitatbekendtgørelsen suppleret med udvalgte kriterier i Miljøvurderingsbekendtgørelsen og Miljømålsloven. Disse kriterier omfatter bl.a. omfang af forstyrrelse, sårbarheden af det, der påvirkes samt varighed af påvirkningen.

Marsvin (*Phocaena phocaena*)

Alle hvaler herunder marsvin er optaget på Habitatdirektivets bilag IV, som strengt beskyttede arter, hvilket betyder, at yngle- og rasteområderne ikke må beskadiges eller ødelægges. Den økologiske funktionalitet af et yngle- eller rasteområde skal opretholdes på minimum samme niveau som hidtil.

Marsvinet er den almindeligste hval i Øresundstragten og i det nordlige Øresund. Marsvinene er dog ikke så almindelige, som de er i Kattegat og i farvandet omkring Fyn. Årsagen kendes ikke, men det kan bero på forstyrrelser (mange færger, motorbåde og fragtskibe), forureninger eller mangel på fødefisk.

Da man ikke med sikkerhed kender de vigtige yngle- og fødesøgningsområder for marsvin, er de danske Natura 2000 områder udpeget på baggrund af stabil høj tæthed af marsvin. Det gælder således også Natura2000 område nr. 195 Gilleleje Flak og Tragten ud for Sjællands Nordkyst. Området ligger mere end 30 km fra kystsikringsprojektet på GI Strandvej.

Den største trussel mod marsvin menes at være utilsigtet bifangst i fiskegarn. Overvågning af marsvin ved brug af lyttestationer (2011-2016) viser, at der er stor variation i tætheden af marsvin i danske farvande. De højeste tætheder af marsvin er målt om sommeren i det nordlige Øresund /5/. Og antallet af marsvin i Kattegat og det nordlige Øresund er stigende, samtidig med at bestanden i Storebælt var nogenlunde uændret i forhold til målingerne i 2012 og 2014 /2/, /3/.

Vurdering, marsvin

Sandfodring med 2.300 m³ sand ud til 1-1,5 m dybde på en 300 m strækning vurderes ikke at have nogen konsekvens for bestanden af marsvin i det nordlige Øresund.

Påvirkninger set i sammenhæng med bypass af oprenset sediment fra indsejling til Nivå Havn vurderes med henvisning til Kystdirektoratets afgørelse /1/ ikke at være væsentlige for forekomsten af marsvin.

Sedimentet, der anvendes til sandfodring, er middeldkornstørrelse ca. 0,35 mm. Der sandfodres med groft sand for at skabe en stabil strand og sikre stenkastningen mod underskæring. Desuden skal sandfodringen kompensere for stensætningens blokerende virkning for tilførsel af sand til stranden. Der er tale om en kompenserende fodring og dermed opretholdelse af status quo.

Ålegræs (*Zostera marina*)

Ålegræs er ikke en habitatart, men indgår i Miljøstyrelsens årlige undersøgelser af makroflora. Undersøgelserne omfatter udbredelsen af makroalger og ålegræs på 2 (3) transekter i Øresundstragten /4/. Udbredelsen af ålegræs indgår som et miljømål i vandområdeplanerne for Øresund.

Observationer på stedet og studier af ortofoto 2017-2019 viser, at der generelt er meget lidt ålegræs inden for 0-1,5 meters dybde på projektstrækningen. Der kan ses enkeltstående skud. Hovedudbredelsen er ifølge Miljøstyrelsens årlige undersøgelser fra 2-6 meter /4/.

Potentielle effekter på ålegræs omfatter direkte habitattab ved overdækning af ålegræs med sand, indirekte habitattab/påvirkning ved sedimentspild og forøget sandtransport, som kan medføre forringet sigtddybde og mekanisk forstyrrelse (slid) på skud og planter.

Vurdering, ålegræs

Sandfodringen udføres fra stranden og ud til maksimalt 1,5 meters vanddybde på projektstrækningen. Der anvendes groft immobilt sand. Det vurderes, at sandfodringen ikke vil medføre væsentlig ændring af sedimenttransporten i området sammenlignet med den naturlige tilstand før anlæg af kystbeskyttelse. Det vurderes på den baggrund, at projektet ikke vil give anledning til nogen væsentlig påvirkning af ålegræssets udbredelse i Øresundstragten.

Ændringer set i sammenhæng med andre projekter, herunder tidligere gennemførte projekter er ikke relevant for denne vurdering.

Der er i forbindelse med Miljøstyrelsens Novana-overvågning ikke rapporteret om tilbagegang i dækningsgraden og dybdeudbredelsen af ålegræs i Nivå Bugt/ Øresund eller om effekter af havnenes bypass af oprenset materiale nord for Nivå, Sletten og Humlebæk havne. Ålegræssets dækningsgrad er typisk størst på relativt lavt vand og mellemdybder (1-2 m og 2-4 m), hvor lysforholdene er gode og bølge- og vindpåvirkning er markant mindre end på helt lavt vand /9/.

Opvækstområder for fisk

Det helt lave vand med sandbund i Nivå Bugt er et vigtigt opvækstområde for fladfisk som rødspætte, pighvarre, skrubbe, tunge og ising, der lever nedgravet i sandet om dagen /5/, /6/. Sandbunden på det helt lave vand er en vigtig opvækstplads for fladfiskeyngel om sommeren. Fladfisk gyder deres æg på dybt vand men ynglen vokser op på det lave vand ved kysten.

I de kolde måneder november-marts er det lave vand stort set uden fisk /7/.

Yngel af skrubber og rødspætte slår sig ned på den helt lave og varme sandbund i april-maj, hvor de lever af små orme og krebsdyr sommeren igennem, hvorefter de trækker ud på dybere vand om vinteren. De opholder sig på det helt lave vand fra kystlinjen og ud til ca. 4 m dybde. De følgende 2-3 somre holder de til på det lave vand. I disse 2-3 år trækker de ud på dybere vand om vinteren og vender tilbage til det lave vand om sommeren. Derefter flytter de permanent ud på dybere vand.

Vurdering, opvækstområder for fisk på lavt vand herunder vilkår om tilpasning af kystfodringstidspunkt

Nivå Bugt er et vigtigt opvækstområde for fiskeyngel, bl.a. torsk, rødspætte, stenbider, pighvarre, slethvarre og tunge /6/. Etårige og ældre fisk trækker ind i området i maj måned, når temperaturen når omkring 10-12 grader.

På den baggrund vil Fredensborg Kommune i tilladelse til kystbeskyttelse herunder sandfodring stille vilkår om, at sandfodring skal udføres i perioden november – marts, af hensyn til fiskeyngel.

Bunddyr

De fleste børsteorm og andre bunddyr har deres maksimale reproduktionsperiode i sommermånederne /8/. Kystfodringsperioden er derfor vigtig i forhold, til hvor hurtigt bundfaunaen igen etableres i et område. Efter en kystfodring kan der gå op til et år før reetablering af bundfaunaen kan forekomme. Årligt gentagne kystfodringer vil derfor kunne holde økosystemet i en kronisk påvirket tilstand. Ved kystfodring om foråret inden maj kan det forventes, at bundfaunaen påbegynder genetablering efter få måneder /8/.

Vurdering, bundfauna

Ud fra et biologisk synspunkt kan der være fordele ved at sandfodring foretages således, at der fodres mere intensivt og dermed med længere interval.

Fredensborg Kommune stiller i tilladelse til kystsikring herunder sandfodring vilkår om, at sandfodringen tilpasses, således der højst skal ske supplerende sandfodring med 5-10 års mellemrum, og at der sandfodres i perioden november-marts.

Terrestriske bilag IV-arter, Markfirben (*Lacerta agilis*)

Markfirben findes i Nordsjælland, hvor den er mest almindelig ved kysterne på tørre, åbne, varme, solrige lokaliteter.

Konklusion, markfirben

Der er ifølge Danmarks Miljøportal og kommunens undersøgelser ikke registreret forekomst af markfirben i de fugtige strandenge omkring Strandvejen og projektområdet.

Konklusion vedr. konsekvensvurdering efter kysthabitatbekendtgørelsen

Det konkluderes, at der ikke er risiko for væsentlig negativ påvirkning af beskyttede arter eller overvågningsparametre, der indgår i statens vandplaner.

Fredensborg Kommune vil derfor på baggrund af screening efter kysthabitatbekendtgørelsen, indarbejde afgørelse om, at der ikke skal foretages en konsekvensvurdering i tilladelse til kystbeskyttelsesprojektet.

Kommunens vurdering begrundes bl.a. med, at der er tale om etablering af hård kystsikring uden for søterritoriet. Kystsikringen sker lokalt langs en 100 m strækning af en lokal vej og berører et meget begrænset område på søterritoriet, hvor det ikke vil virke forstyrrende på arten marsvin.

Der udføres desuden en kompenserende sandfodring med en forholdsvis ringe mængde sand. Idet der er tale om en compensation for den sedimenttransport, der bremses af den hårde kystsikring, vurderes det, at sedimenttransporten ikke vil ændres væsentligt set i forhold til de eksisterende forhold og, at der ikke vil ske forstyrrelser, der har betydning for bestanden af marsvin.

Der vil i kommunens tilladelse til kystbeskyttelse være vilkår om, at der maksimalt må fodres med 2.300 m³ sand på den 340 meter lange strækning fra GI Strandvej 268B i syd til GI Strandvej 165A i nord.

I forbindelse med behandlingen af ansøgningen om kystbeskyttelse har kommunen sendt ansøgningen og nærværende screening efter kysthabitatbekendtgørelsen i 4 ugers høring hos Miljøstyrelsen, Kystdirektoratet og nabokommunen Helsingør Kommune. Relevante høringssvar er indarbejdet i kommunens samlede vurdering.

Venlig hilsen

Helle Utoft Rasmussen

Center for Byudvikling Miljø og Erhverv

Bilag 1: Ansøgning om kystbeskyttelse

Bilag 2: Niras (2019): Kystprojekt mellem Nivå Havn og Sletten Havn, Fredensborg Kommune. Forslag til kystbeskyttelse langs eroderet GI Strandvej

Sendt i høring til:

Kystdirektoratet
Naturstyrelsen
Miljøstyrelsen
Danmarks Naturfredningsforening
Dansk Ornitologisk Forening
Øresundsakvariet
Friluftsrådet
Fritidshusejernes Landsforening
Ejendomsforeningen Danmark
Geodatastyrelsen

Referencer

- /1/ Kystdirektoratet (2018): [Tilladelse til bypass af rent oprensingsmateriale fra Nivå Havn, Fredensborg Kommune](#)
- /2/ Øresundsvandsamarbejdet (2019): [Status for havpattedyr Status för marina däggdjur 2008– 2017](#)
- /3/ Teilmann, J., Palner, M., Sveegaard, S. - Aarhus Universitet, DCE (2018): [Råstofindvindingens effekt på bestanden af marsvin i det nordligste Øresund. Studie af eksisterende litteratur og data med fokus på Lappegrunden i Øresund](#)
- /4/ Aarhus Universitet: [Overfladevandsdatabasen](#)
- /5/ Sveegaard, S., Teilmann, J. - Aarhus Universitet (2019): [Overvågning af Danmarks hval – marsvinet](#). Kaskelot, oktober 2019
- /6/ Sørensen, T.K., Egekvist, J., Brown, E.J., Hansen, F.I., Carl, H., Møller, P.R., Dinesen, G., Vinther, M., Støttrup, J. (2016). [Kortlægning af fiskenes levesteder i den danske del af Øresund. Rapport til Miljø- og Fødevarerministeriet](#).
- /7/ Øresundsvandsamarbejdet (2007): [Fisk i Øresund](#)
- /8/ Støttrup, J., Dolmer, P., Røjbek, M., Nielsen, E., Ingvarsdén, S., Sørensen, P, Sørensen, S.R. (2006). [Kystfodring og kystøkologi. Under-søgelse af revlefodring ud for Fjaltring](#). DFU rapport nr. 171-07
- /9/ Aarhus Universitet, DCE (2018): Marine områder 2016, Novana. Videnskabelig rapport nr. 253.
- /10/ Niras (2013): Kystprojekt mellem Nivå havn og Sletten Havn. Kystplan Nivå Havn og Sletten Havn